

Bankalar Mevcut Ekonomik Koşullarda Kredi Stratejilerini Optimizasyon ile Nasıl Daha İyi Yönetebilir?

Optimizasyon yaklaşımı, değişen pazar ve regülasyonlara hızla adapte olabilmek, fiyatlandırmadaki zorlukları aşmak ve büyümeyi teşvik etmek için finansal kurumlara, kredi stratejilerinin daha iyi yönetilmesi için katma değer sunar.

Bildiğiniz gibi piyasa koşullarındaki değişkenlik ve belirsizlik, günümüzde hepimizin üstesinden gelmeye çalıştığı hayatın gerçekleri arasında yer almaya başladı. Kredi veren bankalar ve finansal kurumlar için de durum farklı değil. Türkiye, jeopolitik durumu ve enflasyonist ortam nedeniyle dünyanın zorlu ekonomilerinden biri olmaya devam ediyor.

Bankaların bu zorlu dönemleri nasıl yönetmeleri gerektiğine dair tek bir mucizevi reçete maalesef yok. Ancak, FICO olarak bu piyasa koşullarında büyümeyi ve kârlılığı artırmak için bankaların stratejik hedefleriyle de uyumlu faydalı reçeteler önerebileceğimizi düşünüyoruz.

Sektörde Karşılaştığımız Zorluklar: Artan Enflasyon, Artan Kredi Alacakları ve Regülasyonlar

İlk olarak, yüksek enflasyona sahip herhangi bir ekonomide olduğu gibi, makro ekonomik düzeyde alınan önemlerin banka kredi büyümesinin yavaşlamasına , sorunlu alacakların artışına sebep olduğunu ve bunun sonucu olarak da kârlılığı ve sermayeyi olumsuz etkilediğini gözlemliyoruz. Her ne kadar 2025 sonunda enflasyon oranı beklentisi yüzde 14 olsa da, mevcut yüzde 60'ları aşan enflasyon nedeniyle Türkiye'de bankalar ve tüketiciler zor bir dönemden geçiyor. (Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, 2 Kasım 2023 tarihli Enflasyon Raporu). Bankalar değişen faiz oranları ve sınırlamaları dikkate alarak, rekabet baskılarına cevap verebilmek için hem Türk lirası hem de döviz mevduatlarındaki tasarruf oranlarını sürekli revize etmek zorunda kalıyor; aynı zamanda bireysel kredi stratejilerini ve aksiyonlarını Merkez Bankası'nın belirlediği mevcut sınırlamalara göre revize ediyorlar.

İkinci zorluk ise regülatif değişikliklerin sıklığı. Sadece geçen yıl, önceki 5 yılda yapılan toplam regülatif değişiklik sayısından fazla değişikliğin olduğu söylenebilir. Bankalar, bu tür düzenlemelerin sınırlı bir süre içinde hayata geçirilip portföylerine etkisini ölçmek konusunda gerçekten zorlanıyor.

Geleneksel Yaklaşım: Uzman bakış açısı

Bu koşullar ve zorluklar göz önüne alındığında bankalar ne yapmalı?

Kredi politika kurallarının gözden geçirilmesi, modellerin revize edilmesi ve eşik değerlerin güncellenmesi ilk akla gelen aksiyonlardan olduğu söylenebilir. Ayrıca, belirsizlik dönemi boyunca endişelerin giderilmesine yardımcı olacak bazı yeni politikalar da ek olarak düşünülebilir. Politikaların, veriye dayalı olarak türetilenlerin aksine, muhtemel koşullara göre daha çok tecrübeye dayalı kurallar ile oluşması çoğu zaman kaçınılmaz gözüküyor. Benzer şekilde, modellerin eşik değerlerinde yapılacak herhangi bir değişiklik, güncel verilerden ziyade yalnızca önceki deneyimlere dayanabilir. Hızlı pazar değişiklikleri göz önüne alındığında, modelleri yeniden oluşturmak mantıklı olabilir, ancak yeterli veriye erişmenin zaman gerektireceği bir gerçek olarak karşımıza çıkıyor.

Alternatif olarak, eğer açık piyasa ekonomisi takip ediliyorsa, özellikle mevduat fiyatlandırmada, rekabeti takip etme yolu da birçok piyasada yaygın bir uygulama olarak kullanılıyor, diyebiliriz.

Çözüm Önerisi: Simülasyon ve Optimizasyon

Tam da böyle zorlu ve karmaşık dinamiklere sahip piyasa koşullarında, optimizasyon ileri seviye analitik ve katma değerli yaklaşım olarak öne çıkıyor. Kullanıcıların, mevcut stratejiyle ilerlendiğinde oluşacak sonuçlara ait beklentileri görmenin yanında çeşitli “eğer” senaryolarını da kolayca çalıştırabiliyor olması ve bunları farklı kırımlarda karşılaştırabiliyor olması iş birimlerine bu zorlu piyasa koşullarında yönlerini bulmak konusunda rekabetçi bir avantaj sağlamış oluyor.

Bir örnekle açıklamak gerekirse ; Perakende Krediler Müdürü olduğumuzu farzedelim ve mümkün olduğunca mevcut hacmi korurken kayıpları azaltmak için karar stratejilerimi nasıl değiştirmem gerektiğini bilmek istiyorum. Öncelikle mevcut karar stratejimin nasıl sonuç vereceğini görmek için simülasyonu kullanabilirim. Daha sonra çeşitli seçenekleri keşfetmek için bir dizi simülasyon çalıştırabilir ve ek olarak, iş biriminin göz önünde bulunduracağı çeşitli seçenekler oluşturmak için belirli bir dizi hedef ve kısıtlamalar (kayıp ve kâr kısıtlamaları içeren bir hacim hedefi gibi) belirlediğim optimizasyon senaryoları dizayn edebilirim. Ayrıca, senaryolara stres testi de uygulayabiliyorum. Bu da senaryonun artan kayıp oranları gibi çeşitli koşullar altında nasıl performans üreteceğini görmemi sağlıyor.

Fiyatlamayı direk veya dolaylı olarak etkileyen regülasyonların, yeni stratejiler geliştirmede optimizasyon ve yapay zekayı kullanmamak için bir neden olduğunu sıklıkla duyuyoruz. FICO olarak biz tam tersine bu kısıtlamaların optimizasyonu daha da önemli hale getirdiğine inanıyoruz. Yoğun şekilde düzenlenmiş ve son derece rekabetçi bir piyasada, etkili bir şekilde rekabet edebilmenizi ve rekabette geri kalmamanızı sağlamak amacıyla fiyat ve karar stratejilerini belirlemek için mümkün olan en iyi araçlara sahip olmanın çok önemli bir avantaj sağlayacağını düşünüyoruz.

Optimizasyon ve Simülasyonun Avantajları

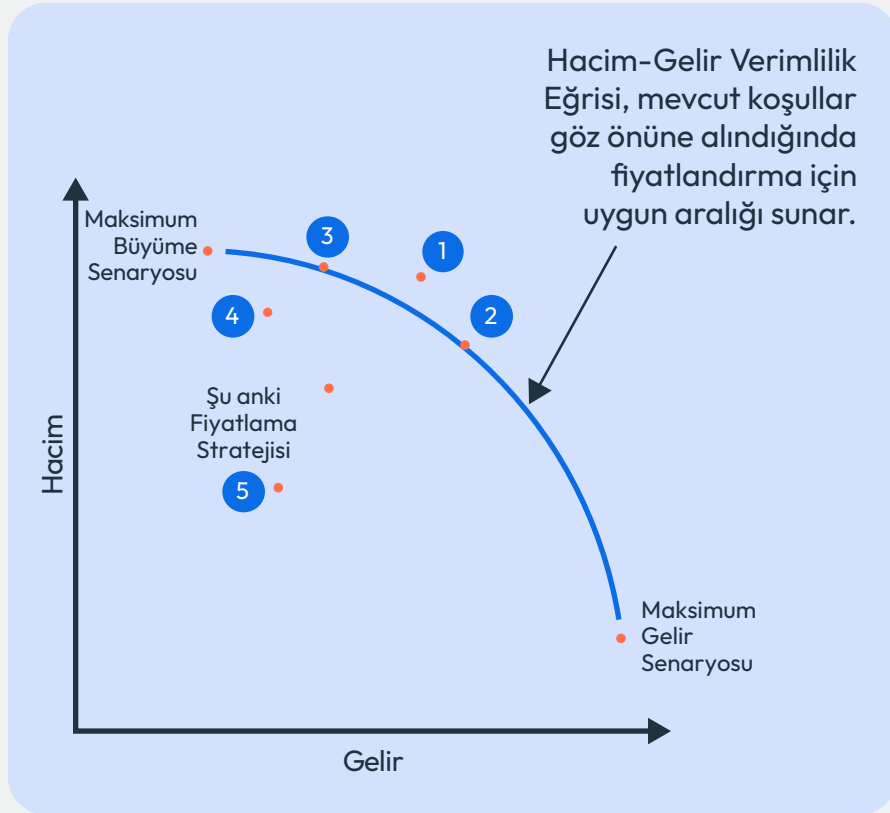
FICO'nun optimizasyon ve simülasyon yetenekleri, bankaların yalnızca kullanımda olan stratejileriyle mümkün olanı anlamalarına olanak sağlamaz, aynı zamanda ve daha önemlisi senaryoları uygulamaya almadan önce çeşitli koşullar altında stres testine tabi tutmalarına olanak tanır. Ayrıca, bu yetenek ile kısıtlamalar nedeniyle oluşan maliyete ilişkin bilgiler sağlayarak bankaların politikalarını ne zaman değiştirmesi gerektiğini belirlemesine olanak tanır. Düzenlemelerin sürekli değiştiği bir ortamın, bankaların bu değişikliklerin krediler vb. finansal ürünler üzerindeki etkisini ve uygulanabilir seçenekleri tam olarak anlayabilecekleri bir araca en fazla ihtiyaçları olduğu dönem olduğunu inanıyoruz.

Aşağıdaki grafikte optimizasyon çözümünün, halihazırda uygulamada bulunan stratejinin tahmini sonuçlarıyla karşılaştırıldığında, alternatif stratejileri gözden geçirme yeteneğini nasıl sağladığını görebilirsiniz.

Optimizasyon farklı hedefler arasındaki ilişkileri karşılaştırmalı olarak değerlendirir

Optimizasyon çözümü, fiyatlandırma ekibinin mevcut iş dinamiklerini, piyasa koşullarına ve mevcut kredi risk kısıtlamalarına göre yeniden tanımlamasına yardımcı olur

- 1 Bu senaryo mevcut portföy koşulları göz önüne alındığında fiyatlandırma için uygun aralığın dışındadır.
Kullanım Örneği: Planlanan hedeflerin fizibilitesinin anlaşılması için pazarlama ve risk ekipleriyle kısıtları tekrar gözden geçirin.
- 2 Bu senaryo karlılık artışını hızlandıran dengeli bir büyüme sunar.
Uygulama Örneği: Mevcut fiyatlandırma stratejinizin finansallarını değerlendirin.
- 3 Bu senaryo, portföyün azalan getiriler sergilemeye başladığı optimal büyüme senaryosunu temsil eder.
Uygulama Örneği: Faiz gelirinden 10 milyon dolarlık feragat etme karşılığında ne kadar büyüme sağlanabilir?
- 4 Bu senaryo, iş birimleri tarafından belirlenen bir fiyatlama stratejisinin değerlendirildiği simüle edilmiş stratejiyi temsil eder.
Uygulama Örneği: Pazar lideri bir oran sunmanın etkisi nedir?
- 5 Bu senaryo, rekabete karşı simüle edilmiş bir değişikliği temsil etmektedir.
Uygulama Örneği: Bir rakibin yaptığı değişikliğin portföyünüze etkisi nedir?

Optimizasyon size daha iyi karar stratejileri keşfetme konusunda daha çevik olma yeteneği kazandırır. Diğer bir önemli bileşen de, bu stratejileri operasyonel ortamınıza uygulama yeteneği olduğunu söylememiz gerekiyor; çünkü zamanında uygulanamayan bir modelin veya karar stratejisinin size hedeflenen sonuca götüreceğini söyleyemeyiz. Hızla değişen bir pazarda hızlı ve çevik karar kritik öneme sahiptir ve optimizasyon çözümümüzün temel esnekliklerinden biri, gerekli strateji formatından bağımsız olarak uygulamaya alma eforunu en aza indirmesidir.

Optimizasyonun başarılı olmasının temel nedenlerinden biri de , bankanın her iş biriminin ve üst yönetiminin yeni karar stratejisinin olası etkisini net bir şekilde anlayabilmesidir. Finans, pazarlama, risk ve ürün yönetimi birimleri kendi iş alanlarının her biri üzerindeki etkilerini anlamak için bir araya gelebilir ve ortak değerlendirme kriterleri üzerinde anlaşmaya varmanın yanı sıra farklı portföyler arasındaki dengeleri de anlayabilir.

Şu noktanın tekrar altını çizmemiz gerekiyor: Optimizasyon teknolojisi belirsizliğin ortadan kalkmasını sağlamaz, ancak kullanıcılara bunu yönetmeleri için oldukça etkili bir dizi araç ve teknik sağlar. Senaryo planlama yetenekleri, makroekonomik ve rekabete yönelik varsayımlar ile stres testi yapma yeteneği, iş kullanıcılarının bilinmeyene yönelik plan yapmasına olanak

sağlamada kritik öneme sahiptir. Etkili optimizasyon araçları aynı zamanda fiyat duyarlılığı modellerinin zamanında yenilenmesine de olanak tanır; bu, değişen makroekonomik ortamda test etme ve öğrenmeyi mümkün kılma açısından kritik öneme sahiptir.

Akbank, Türkiye’de mevcut ekonomik ortamda kredi kartı limitlerini yönetmeye yönelik ilk optimizasyon projesini hayata geçiren, yakın zamanda gerçekleşen bir başarı öyküsü olmuştur. Kredi kartı portföy optimizasyonu için FICO optimizasyon çözümünün kullanılması, bankanın onayları yüzde 45, limitleri ise yüzde 60 oranında arttırmasına olanak sağladı. Bununla ilgili daha fazla bilgiyi aşağıdaki uzantıda yer alan blog yazısından edinebilirsiniz: <https://www.fico.com/blogs/credit-card-portfolio-optimization>.

Son olarak özetleyecek olursak; özellikle zorlu piyasa koşulları dönemlerinde, simülasyon ve optimizasyon çözümlerinin finansal kurumlar için farklı bir çok karar noktasında etkili bir stratejiye yön vermek için gerekli öngörü ve çevikliği sağlayarak vazgeçilmez analitik araçlar olduğu birçok kere kanıtlanmıştır.

Optimizasyon hakkında daha fazla bilgi için aşağıdaki sayfaları ziyaret etmenizi öneririz.

[Akbank Başarı Öyküsü](#)

[FICO Optimizasyon Çözümleri Dokümanı](#)

[Kredi limiti optimizasyonu portföy kârını nasıl artırır?](#)

